

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 343

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 12 januari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Toeristische overnachtingen - Regio Groene Gordel

Het Vlaamse grondgebied is verdeeld in 12 toeristische regio's. In het buitenland worden deze gepromoot door Toerisme Vlaanderen. In het binnenland is dat de taak van provinciale toeristische organisaties (PTO's): Westtoer, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen, Toerisme Vlaams-Brabant en Visit Limburg. Elk van deze provincies heeft toeristische sterktes en troeven specifiek voor elke streek.

De 12 Vlaamse toeristische regio's zijn: Kust, Westhoek, Brugse Ommeland, Leiestreek, Meetjesland, Vlaamse Ardennen, Scheldeland, Waasland, Groene Gordel, Hageland, Antwerpse Kempen en Limburg.

1. Kan de minister voor de toeristische regio Groene Gordel het aantal toeristische overnachtingen meedelen voor de laatste 5 jaar? Graag een overzicht, opgesplitst per jaar, gemeente, type logies en verdeling binnenlandse en buitenlandse toeristen.
2. Kan de minister ook aangeven wat de gemiddelde verblijfsduur was van deze toeristische verblijven? Graag een overzicht met dezelfde opsplitsing als in deelvraag 1.
3. Welke conclusies trekt de minister uit deze cijfers? Waar ziet ze nog extra mogelijkheden? Zijn er volgens de minister nog extra inspanningen nodig?
4. Kan de minister een overzicht geven van de specifieke promotionele acties in het buitenland die door Toerisme Vlaanderen uitgevoerd werden voor deze toeristische regio?
5. Welke initiatieven zal Toerisme Vlaanderen nog in het buitenland nemen voor deze specifieke regio? Welke initiatieven zijn er gepland en welke zijn nog in opbouw?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 343 van 12 januari 2023

van **CARMEN RYHEUL**

1. Aangezien ik voor 2022 enkel over de voorlopige cijfers (overnachtingen en aankomsten) beschik voor de eerste 9 maanden, werd het jaar 2022 niet opgenomen in onderstaande tabellen. In bepaalde tabellen geef ik de data voor de laatste 5 jaar weer, in andere tabellen geef ik de data voor 2021 en 2019 weer. Dit laatste om het overzichtelijk te houden, maar tegelijkertijd om een referentiejaar voor de coronapandemie mee te geven.

Tabel 1: Aantal toeristisch overnachtingen in de Groene Gordel (2017-2021)

Aantal overnachtingen Groene Gordel	2017	2018	2019	2020	2021
Binnenland	620.357	688.909	757.752	285.148	395.814
Buitenland	738.380	831.004	807.388	208.894	241.347
Totaal Groene Gordel	1.358.737	1.519.913	1.565.140	494.042	637.161

Tabel 2: Aantal toeristische overnachtingen per gemeente in de Groene Gordel (2021 en 2019)

gemeente	Overnachtingen 2021	Overnachtingen 2019
Asse	4.541	4.393
Beersel	30.181	67.315
Bever	3.472	4.147
Dilbeek	24.466	40.799
Galmaarden	8.508	13.011
Gooik	10.938	14.322
Grimbergen	35.917	80.871
Halle	12.065	20.303
Herne	4.916	5.201
Hoeilaart	nb	5.240
Kampenhout	1.525	1.593
Kapelle-op-den-Bos	nb	nb
Londerzeel	12.155	21.357
Machelen	192.699	713.969
Meise	1.739	11.147
Merchtem	nb	1.634
Opwijk	nb	0
Overijse	15.635	20.194
Pepingen	nb	nb

Sint-Pieters-Leeuw	38.029	98.302
Steenokkerzeel	nb	12.060
Ternat	797	5.729
Vilvoorde	21.171	48.389
Zaventem	88.444	172.071
Zemst	10.379	17.387
Roosdaal	2.641	2.908
Drogenbos	nb	nb
Kraainem	nb	nb
Linkebeek	1.134	781
Sint-Genesius-Rode	nb	24.951
Wemmel	2.396	4.954
Wezembeek-Oppeem	7.533	22.691
Lennik	nb	2.487
Affligem	8.346	9.142
Bertem	3.019	3.641
Boortmeerbeek	6.777	nb
Haacht	908	nb
Herent	4.107	7.279
Huldenberg	12.447	9.770
Keerbergen	nb	nb
Kortenberg	7.349	10.298
Oud-Heverlee	15.635	47.268
Tervuren	4.790	11.429
Groene Gordel totaal	637.161	1.565.140

nb=vertrouwelijke data

Tabel 3: Aantal toeristische overnachtingen naar logiesvorm in de Groene Gorde (2021 en 2019)

Groene Gordel	Herkomst	Hotels	Jeugdlogies	B&B	Campings	andere kamers	vakantieparken en -centra	vakantiewoningen
2021	België	221.007	92.297	26.541	15.720	17.318	nb	22.931
2021	Buitenland	190.756	915	9.634	13.044	17.266	nb	9.732
2021	Totaal	411.763	93.212	36.175	28.764	34.584	nb	32.663
2019	België	528.415	150.999	23.584	12.090	nb	nb	18.736
2019	Buitenland	689.180	1.468	29.911	30.747	nb	nb	23.956
2019	Totaal	1.217.595	152.467	53.495	42.837	nb	nb	42.692

2. Tabel 4: Gemiddelde verblijfsduur in de Groene Gordel (2017-2021)

Bestemming	Herkomstland	Gemiddelde verblijfsduur				
		2017	2018	2019	2020	2021
Westhoek	België	1,6	1,6	1,6	1,9	1,8
Westhoek	Buitenland	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7

Westhoek	Algemeen totaal	1,6	1,6	1,6	1,8	1,8
-----------------	------------------------	------------	------------	------------	------------	------------

Tabel 5: Gemiddelde verblijfsduur naar logiesvorm in de Groene Gordel (2021-2019)

Groen Gordel	Herkomst	Hotels	Jeugdlogies	B&B	Campings	andere kamers	vakantieparken - centra	vakantiewoningen
2021	België	1,4	3,3	1,6	2,4	2,5	nb	2,7
2021	Buitenland	1,6	6,4	2,3	2,5	3,3	nb	3,4
2021	Totaal	1,5	3,4	1,7	2,4	2,8	nb	2,9
2019	België	1,4	2,8	1,5	2,6	nb	nb	2,5
2019	Buitenland	1,5	2,4	2,0	2,1	nb	nb	2,9
2019	Totaal	1,5	2,8	1,7	2,2	nb	nb	2,7

3. In tabel 1 zie je duidelijk dat het aantal overnachtingen over de laatste 5 jaar sterk daalde tijdens de corona-jaren (2020 en 2021). In 2021 ligt het aantal overnachtingen nog altijd 59% lager dan in 2019. Deze daling is zowel te wijten aan een sterke terugval van het aantal binnenlandse als buitenlandse overnachtingen.

Tijdens de pandemie ondernam de Belg, als hij op reis ging, nochtans vaak een binnenlandse vakantie. Uit de globale cijfers van de Groene Gordel merken we dit niet en daarvoor zijn twee verklaringen:

- Zaventem en de aangrenzende gemeenten zijn gelegen in de Groene Gordel. Deze gemeenten ontvangen normaal heel veel toeristen. De overnachtingen zijn gekoppeld aan de aanwezigheid van de luchthaven en de nabijheid van Brussel. Hierdoor overnachten in deze gemeenten heel wat binnen- en buitenlandse zakelijke en recreatieve bezoekers (vlak voor vertrek bij een vroege vlucht, of vlak na aankomst bij een late vlucht of in één van de omliggende zakenhotels). De luchthavenactiviteiten vielen zo goed als stil in 2020 en ook in 2021 hernamen deze maar stilaan. Dit heeft een groot effect op de overnachtingscijfers van de Groene Gordel.
- Daarenboven grenzen ook heel wat andere gemeenten in de Groene Gordel aan Brussel. Ook in deze gemeenten overnachten heel wat bezoekers om zakelijke of recreatieve redenen (al dan niet gekoppeld aan Brussel). Het zakentoeerisme evenals de aantrekkingskracht van de steden viel tijdens 2020 en 2021 heel sterk terug door corona en dit is ook duidelijk zichtbaar voor deze regio.

Het toerisme in de Groene Gordel neemt sinds 2021 wel terug toe en deze tendens zet zich verder in 2022.

Ook in de meeste gemeenten in de Groene Gordel is het aantal overnachtingen in 2021 nog lager dan in 2019 als gevolg van Corona. Er is een hele sterke terugval van het aantal overnachtingen te zien in gemeenten zoals Zaventem en Machelen, maar ook in andere gemeenten rondom Brussel zien we een sterke terugval van het aantal overnachtingen.

In tabel 3 zien we dat het aantal overnachtingen in alle logiesvormen in 2021 nog altijd lager ligt dan in 2019. Als we enkel naar het aantal overnachtingen van de Belgen kijken, zien we dat dit voor een aantal logiesvormen in 2021 wel iets hoger ligt dan in 2019. Zo gingen er meer Belgen op een camping logeren in 2021. Tijdens de eerste jaren van de coronapandemie was dit type logies erg in trek (een trend die niet enkel in Vlaanderen waar te nemen is). Daarnaast gaan in 2021 ook meer Belgen naar B&B's en vakantiewoningen, kleinschaligere logiesvormen die ook meer aantrekkingskracht hadden tijdens de eerste twee corona-jaren.

In 2021 ligt de gemiddelde verblijfsduur (1,8 nachten) iets hoger dan in de jaren voor de coronapandemie (1,6 nachten). Als men tijdens de eerste coronajaren op reis ging, was dit vaak voor een net iets langere periode, van daar de hogere gemiddelde verblijfsduur. Een toename van de gemiddelde verblijfsduur in 2021 zien we ook per logiestype, met vooral een iets sterke toename bij de jeugdlogies.

Uit de voorlopige cijfers van 2022 kunnen we concluderen dat het aantal overnachtingen in de Groene Gordel tijdens de eerste 9 maanden al 140% hoger ligt dan tijdens de eerste 9 maanden van 2021. Hieruit leiden we af dat de toeristische markt zich in deze regio sterk herstelt. Ook het aantal buitenlandse bezoekers neemt sterk toe (+231%).

Gezien de evolutie van het toerisme in en naar Vlaanderen in 2022, lijkt het erop dat het aantal overnachtingen relatief snel terug op het niveau van 2019 zal liggen. We weten echter nog niet welke impact de economische crisis tot gevolg zal hebben. Momenteel lijkt deze eerder gering in 2022, maar dat zou in 2023 anders kunnen zijn.

Deze data met betrekking tot de aankomsten en overnachtingen (en nog veel meer) is terug te vinden via [onderzoeken en cijfers](#) op de website van Toerisme.

4. Toerisme Vlaanderen doet niet aan zuivere bestemmingspromotie, maar promoot de bestemmingen en regio's in Vlaanderen aan de hand van de thema's waar Vlaanderen sterk in is: Erfgoed, Gastronomie, Fietsen, Congressen en Events en Natuur.

Op deze manier kunnen vele regio's meegenomen worden in de internationale promotiecampagnes, het PR-, pers- en trade-werk van onze binnen- en buitenlandse collega's.

Specifiek wordt deze regio bijvoorbeeld meegenomen in de internationale promotie van Vlaanderen Fietsland, waarbij de icoonfietsroutes in de kijker worden gezet. Hierbij komt de regio sterk aan bod door de 'Groene gordel route', die al het moois van de regio aanbiedt en nooit ver van de hoofdstad verwijderd is. Ook bij de internationale promotie van gastronomie en bier is de regio niet weg te denken. Denk maar aan de internationale promotie van de Tour de Geuze, met de digitale uitbreiding Tour de Geuze at home. Of de vele pers- en tradereis van vorig jaar die de bierbelevingen in de regio in de kijker zetten bij de internationale reissector.

Maar uiteraard zijn ook de landschappen die Breugel inspireerden, verweven in onze internationale promotie van de Vlaamse Meesters. Ook met de kastelen in de regio zoals het kasteel van Gaasbeek, het Rubenskasteel in Elewijt en het Kasteel van Beersel, zetten we de regio op de internationale erfgoedkaart. Dit realiseren we via persreizen, PR-momenten en innovatieve kasteelbelevingen ter plaatse.

5. De regio wordt elk jaar meegenomen in kleine en grote campagnes van Toerisme Vlaanderen. De regio zal zijn rol blijven spelen in de promotie van Vlaanderen, op een boogscheut van Brussel. Enerzijds als uitstap vanuit de hoofdstad, anderzijds als regio bij uitstek voor natuurbelevingen langs prachtig erfgoed (kastelen), fietsbelevingen (icoonfietsroutes) en gastronomische ontdekkingen (+bier).

Ook dit jaar staan er opnieuw bier-acties gepland, met partnerships met content producers, en internationale distributiekkanalen. Zodra de inhuizing van het kasteel van Gaasbeek achter de rug is, zal ook deze site weer meegenomen worden in de actieve promotie van de verhaallijn van kastelen en tuinen.

Alle regio's krijgen een duidelijke plek op onze vernieuwde internationale website samen met hun kernstad: visitflanders.com; bij de bestemmingen in Vlaanderen. De

komende maanden plannen we meer content per regio in 6 talen gelinkt aan onze thema's. De regio's zijn en blijven ook vertegenwoordigd in de always-on (organisch + paid) van onze globale social media kanalen zoals bv Facebook en Instagram met belevingen uit de streek.